

Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PERSONELU I WYCHOWANKÓW W MŁODZIEŻOWYM OŚRODKU WYCHOWAWCZYM KSIĘŻY ORIONISTÓW W WARSZAWIE

ZASADY OGÓLNE

I. Komunikacja i kontakt z wychowankami

1. Komunikuj się z wychowankami w sposób życzliwy i cierpliwy. Okazuj empatię, szacunek i dobrą wolę w rozmowie poprzez uważne słuchanie i danie wychowankom prawa do wypowiedzenia się.
2. Pamiętaj o zasobach wychowanka i udzielaniu mu wsparcia: odwołuj się do jego mocnych stron, a nie do słabych. W sytuacjach kryzysowych lub konfliktowych daj dziecku przestrzeń do wypowiedzi i spróbuj zobaczyć daną sytuację jego oczami.
3. W komunikacji z wychowankami zachowaj uczciwość i dobre intencje: nie mów nieprawdy i nie pozwalaj na to innym (członkom personelu, rodzicom i opiekunom).
4. Jeśli prowadzisz z wychowankiem rozmowę interwencyjną, zadбай o to, aby prowadzić ją w bezpiecznej i komfortowej dla dziecka przestrzeni.
5. Pamiętaj, aby dać dziecku możliwość i czas na ochłonięcie, nie przymuszaj do natychmiastowej reakcji.
6. Pamiętaj, że czasem wyrażenie emocji jest komunikatem i prośbą o wsparcie; zadaj sobie pytanie o to, jaka niezaspokojona potrzeba kryje się za zachowaniem wychowanka.
7. Zwracaj się do wychowanka po imieniu w formie preferowanej przez niego.
8. Jeżeli stosujesz procedurę przymusu bezpośredniego postępuj zgodnie z tą procedurą i próbuj wyciszać emocje wychowanka.
9. Zadбай o to, by kontakt fizyczny z wychowankami, jeżeli jest konieczny, był bezpieczny.
Pytaj
o zgodę na taki kontakt (np. przed przytuleniem, pogłaskaniem, aby go pocieszyć lub uspokoić). Zachowanie odpowiednie wobec jednego wychowanka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, uwzględniając aktualną sytuację i potrzeby wychowanka.
10. Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, o których wiesz, że doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych kontaktów fizycznych z dorosłymi. W takich sytuacjach reaguj z wyczuciem, jednak stanowczo, pomagając wychowankowi zrozumieć znaczenie osobistych granic.
11. Postępuj tak, aby wychowanek mógł Ci zaufać, szanuj jego tajemnice, stosuj zasadę poufności. Jeśli informacja zagraża życiu lub zdrowiu wychowanka i dotrzymanie poufności wiąże się ze złamaniem prawa poinformuj i uprzedź wychowanka oraz wyjaśnij, dlaczego musisz tą informację przekazać. Uprzedź, co może się w związku z tym wydarzyć

II. Komunikacja i kontakty z rodzicami/opiekunami wychowanka

Sytuacja umieszczenia dziecka w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym może być sytuacją trudną dla rodzica/opiekuna. Może ją postrzegać jako własną porażkę, świadectwo nieudolności, obwiniać się za tę sytuację, uważać ją za przejaw niesprawiedliwości, bądź przeciwnie, uważać ją za dobre rozwiązanie. Niezależnie od postawy rodzica, personel MOW zobowiązany jest do dołożenia starań, aby nawiązać z rodzicem/opiekunem współpracę na rzecz dobra dziecka i prowadzić ją w sposób wolny od uprzedzeń. Wychowankowie MOW mają prawo do relacji z rodziną i osobami bliskimi, chyba że utrzymywanie takich kontaktów zagraża ich dobru.

1. Zadbaj o to, aby rodzic był na bieżąco informowany z sytuacją edukacyjną, wychowawczą, zdrowotną i terapeutyczną dziecka. Ustal taką formę kontaktu z rodzicem/opiekunem, która będzie realna w praktyce, i wyjaśnij rodzicowi/opiekunowi zasady tego kontaktu (dni, godziny, forma komunikacji: mail, sms, telefon, inne).
2. Udziel informacji o możliwości i zasadach kontaktu z dzieckiem (w jakich godzinach, jaką drogą, jak długo może trwać kontakt)
3. Poinformuj wychowanka i rodziców/opiekunów o zasadach obowiązujących w placówce, w tym o Standardach Ochrony Małoletnich.
4. Udzielaj rodzicom/opiekunom informacji o dziecku w sposób życzliwy i klarowny. Wyjaśnij, że pobyt dziecka w ośrodku jest dla niego szansą, a poprawa sytuacji dziecka jest procesem systemowym, w którym personel ośrodka pełni rolę kierującą i wspierającą, jednak postawa i praca własna rodzica/opiekuna są nieodzownym elementem tego procesu.
5. Pracownicy ośrodka mają prawo i obowiązek spytać rodziców/opiekunów dziecka o sytuację dziecka w rodzinie i uzyskać ważne informacje o wychowanku (przyjmowane leki, alergie, historia leczenia, mocne strony dziecka, problemy z jakimi się mierzy, o osobach zagrażających dziecku, z którymi nie powinno mieć kontaktu itd.).
6. Pracownicy ośrodka mają prawo i obowiązek egzekwować od rodziców/opiekunów dziecka listę rzeczy potrzebnych dziecku do codziennego funkcjonowania (tj. odzież, przedmioty użytku osobistego, kosmetyki itd.) oraz dostarczenie dziecku tych rzeczy.
7. Pracownicy ośrodka mają prawo poinformować rodziców/opiekunów dziecka o tym, że nie będą przekazywać informacji o dziecku, na którą dziecko nie wyraziło zgody, o ile ta informacja nie zagraża zdrowiu lub życiu dziecka.
8. W sytuacji, gdy rodzic/opiekun udziela dziecku nieprawdziwych informacji, bagatelizuje potrzeby i odczucia dziecka, zareaguj i przypomnij o zasadach komunikacji z dzieckiem.
9. Jeżeli coś w zachowaniu dziecka lub rodzica/opiekuna budzi twój niepokój, poproś inne osoby z personelu o konsultację.

III. Praktyki niedopuszczalne

NIGDY:

1. Nie poniżaj, nie ośmieszaj i nie obrażaj dziecka, w tym nie stosuj żartów o podtekście seksualnym. Nie stosuj poniżających etykiet.

2. Nie wolno Ci stosować jakiegokolwiek formy przemocy fizycznej i psychicznej wobec wychowanka.
3. Nie wolno Ci nawiązywać relacji z wychowankiem o charakterze seksualnym i/lub romantycznym, ani też sugerować swoim sposobem bycia, wyrażania się i/lub ubiorem otwartości seksualnej.
4. Nie inicjuj rozmów na tematy związane z seksualnością konkretnego dziecka, nie prowokuj do tego swoim wyglądem (na przykład niestosownym ubiorem). Zasada ta nie dotyczy rozmów edukacyjnych prowadzonych grupowo lub indywidualnie.
5. Nie lekceważ problemu, z którym zgłasza się do Ciebie wychowanek.
6. Nie przenoś swoich problemów osobistych na relacje z wychowankami.
7. Nie strasz, nie oszukuj i nie szantażuj dziecka w celu nakłonienia do współpracy.
8. Nie ignoruj i nie bagatelizuj odczuć dziecka: strachu, lęku i niepewności co do nowej sytuacji.
9. Nie zakładaj, że w pierwszym miesiącu pobytu dziecko i jego rodzice/opiekunowie wiedzą, jak działa ośrodek, i jakie zasady w nim obowiązują.
10. Nie omawiaj sytuacji wychowanka ignorując jego obecność i mówiąc o nim w trzeciej osobie.
11. Nie wyciągaj pochopnych wniosków o dziecku i rodzinie, jeśli nie są uzasadnione profesjonalną wiedzą i oceną (np. wynikają z dokumentacji dziecka)
12. Nie postępuj niezgodnie z procedurą przymusu bezpośredniego i nie eskaluj emocji wychowanka.
13. Nie faworyzuj i nie dyskryminuj żadnego wychowanka.
14. Nie zapraszaj wychowanka do swojego prywatnego mieszkania ani domu.
15. Nie ujawniaj tożsamości wychowanka, która w zaufaniu ujawniła ważną informację dotyczącą innego wychowanka, kadry lub sytuacji w ośrodku. Jeśli ujawnienie tej tożsamości jest konieczne z uwagi na procedurę, zawsze wyjaśnij to najpierw wychowankowi, powiedz co może się później wydarzyć i nie działaj za jego plecami.
16. Nie pozostawiaj bez zabezpieczenia dokumentów zawierających dane lub opis sytuacji dziecka. Zabezpiecz je przed osobami postronnymi, w tym innymi wychowankami.

IV. Dodatkowe zasady obowiązujące personel wobec nowo przyjętych wychowanków

17. Zanim zaopiekujesz się nowym wychowankiem, przedstaw się jemu i powiedz, kim jesteś i jaką funkcję pełnisz w MOW. Opowiedz o zasadach panujących w ośrodku oraz o tym, z czego wynikają.
18. Zapoznaj wychowanka z całym ośrodkiem i oprowadź po jego terenie.